ГЭТЫ НУМАР
НАШАЙ ГАЗЕТЫ
РАСКАЗВАЕ
АБ ФАКУЛЬТЭЦЕ
ФІЗІЧНАГА
ВЫХАВАННЯ

ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

Год выдання другі
№ 13 (71)
СУБОТА
10
КРАСАВІКА
1971 года

Цана 2 кап.

Сталіца нашай Радзімы — Масква. У Крамлёўскім Палацы з'ездаў плённа працуе чарговы XXIV з'езд Камуністычнай партыі Савецкага Саюза.

З вялікім хваляваннем і выключнай увагай сочаць за работай форуму камуністаў Савецкага Саюза працоўныя нашай краіны і ўсё прагрэсіўнае чалавецтва.

Матэрыялы і дакументы з'езда вывучаюцца і студэнтамі Гомельскага дзяржаўнага універсітэта. У гэтыя дні ў кабінетах, чытальных залах і бібліятэцы можна сустрэць многіх юнакоў і дзяўчат, якія чытаюць свежыя газеты, канспектуюць Справаздачны даклад Генеральнага сакратара ЦК КПСС Леаніда Ільіча Брэжнева, вывучаюць выступленні дэлегатаў, рыхтуюцца да гутарак па матэрыялах з'езда.

НА ГЭТЫМ ЗДЫМКУ наш фотакарэспандэнт зазняў групу студэнтаў гісторыка-філалагічнага факультэта, якія вывучаюць дакументы з'езда.

РАШАЮЧЫ ВАЖНЫЯ ЗАДАЧЫ

ПАСТАНОВАЙ Савета Міністраў БССР у 1949 годзе ў складзе Гомельскага педінстытута быў арганізаваны факультэт фізічнага выхавання. Яго адкрыццё з'явілася вялікай падзеяй не толькі ў спартыўным жыцці вобласці, але і рэспублікі. Школы, вну і сярэднія спецыяльныя ўстановы адчувалі недахоп у спецыялістах фізічнай культуры. Дастаткова сказаць, што ў Гомельскай вобласці ў 1950 годзе было толькі 25 спецыялістаў з вышэйшай фізкультурнай адукацыяй.

Прайшло больш 20 год. За гэты час факультэт фізвыхавання падрыхтаваў звыш 500 спецыялістаў фізічнай культуры.

Зараз на факультэце функцыяніруюць кафедры спартыўных гульняў, лёгкай атлетыкі, лыжнага спорту, тэорыі і практыкі фізічнага выхавання, фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны. Большасць супрацоўнікаў кафедр з'яўляюцца нашымі выпускнікамі. Работу са студэнтамі праводзяць адзін доктар біялагічных навук, прафесар, шэсць кандыдатаў навук, адзін чэмпіён алімпійскіх гульняў, майстры спорту, «Выдатнікі фізічнай культуры», заслужаныя трэнеры рэспублікі.

Вялікая работа праведзена па стварэнню спартыўнай базы. Сіламі студэнтаў першага набору пабудаваны і ўведзены ў эксплуатацыю чатыры баскетбольныя і дзве валейбольныя пляцоўкі, лыжная база, спартыўная зала. Усё гэта дапамагло павысіць якасць вучэбнага працэсу.

За прайшоўшыя гады значна вырасла матэрыяльная база факультэта. Сёння мы праводзім заняткі ў сучаснай спартыўнай зале. У распараджэнні студэнтаў лыжная станцыя на 500 пар лыж з тэхнічным абсталяваннем, стацыянарны зал цяжкай атлетыкі.

У падрыхтоўцы кваліфікаваных настаўніцкіх кадраў важнае значэнне мае спартыўная кваліфікацыя студэнтаў. Доўгі час нарматывы майстра спорту СССР былі недасягальнымі для нашых выхаванцаў. Першымі дабіліся гэтага ганаровага звання ў 1956 годзе М. Траскуноў і А. Маркаўцоў. За апошнія ж дзесяць гадоў падрыхтавана звыш ста майстроў спорту, 50 кандыдатаў у майстры спорту, 500 першаразраднікаў, тысячы спартсменаў масавых разрадаў, інструктараў і суддзяў па асобных відах спорту. Сярод выхаванцаў факультэта заслужаны майстар спорту, алімпійскі чэмпіён Леанід Гейштар, чэмпіён і рэкардсмен краіны Уладзіслаў Сапея, чэмпіёны і прызёры першынстваў краіны і міжнародных спаборніцтваў Дзмітрый Панькоў, Уладзімір Паўлючкоў, Віктар Курачкін і многія іншыя.

Спартсмены факультэта паспяхова выступаюць у абласных рэспубліканскіх, усесаюзных і міжнародных спаборніцтвах. Сёлета хакеісты ГДУ сталі трэцімі прызёрамі чэмпіяната рэспублікі, а гандбалісты з'яўляюцца мацнейшымі ў Беларусі. У студэнцкіх чэмпіянатах добра зарэкамендавалі сябе плыўцы, весляры, гімнасты, лыжнікі, фехтавальшчыкі і прадстаўнікі іншых відаў спорту.

Вялікую работу праводзіць факультэт па прапагандзе фізічнай культуры. У нас арганізоўваюцца спартыўныя вечары, паказальныя выступленні. Кожнае лета студэнты факультэта прымаюць удзел у вучэбных лагерных зборах. Тут яны не толькі адпачываюць, але і праводзяць трэніровачныя заняткі. Актыўны ўдзел у спартыўным жыцці прымаюць выкладчыкі факультэта В. І. Селіванаў, І. П. Волкаў, М. П. Талстапятаў, С. М. Дзегцяроў, В. К. Кірэеў, Я. Т. Церашкавец, В. М. Макарэвіч, А. П. Борсук. Яны ўдзельнікі многіх буйных рэспубліканскіх і ўсесаюзных спаборніцтваў.

На факультэце сістэматычна паляпшаецца якасць вучэбнага працэсу. Нашы выкладчыкі вывучаюць вопыт сваіх калег у іншых вну краіны, удзельнічаюць у тэарэтычных семінарах, рыхтуюцца да здачы кандыдацкіх экзаменаў.

Асноўнымі праблемамі факультэта з'яўляюцца распрацоўка метадычных пытанняў і метадалагічных даследаванняў, фізіялагічных праблем, якія датычаць плавання, спартыўных гульняў, лёгкай атлетыкі, а таксама гісторыі развіцця спорту ў Гомельскай вобласці. Па пытаннях методыкі фізічнага выхавання выкладчыкі факультэта апублікавалі больш 50 прац. Пад кіраўніцтвам загадчыка кафедры лыжнага спорту кандыдата біялагічных навук І. П. Волкава выконваюцца студэнцкія навуковыя работы па тэматыцы «Удасканаленне методыкі трэніроўкі». Цікавыя тэмы распрацоўваюцца студэнтамі, якія спецыялізуюцца на кафедрах спартыўных гульняў і тэорыі і методыкі фізічнага выхавання.

Навуковай работай студэнтаў кіруюць кваліфікаваныя дацэнты і старшыя выкладчыкі, якія валодаюць вялікім практычным вопытам.

Мы клапоцімся аб падрыхтоўцы навукова-педагагічных кадрах на кафедрах факультэта. На працягу двух-трох год маладыя спецыялісты працуюць асістэнтамі або выкладчыкамі кафедр. За гэты час яны здаюць кандыдацкія экзамены па замежнай мове і марксісцка-ленінскай філасофіі, праходзяць стажыроўку. Маладыя даследчыкі атрымліваюць тэмы для кандыдацкіх дысертацый і распрацоўваюць іх.

Факультэт фізічнага выхавання з'яўляецца старэйшым у вышэйшых навучальных установах рэспублікі. Ён рыхтуе высокакваліфікаваных педагогаў для школ, трэнераў. Мы нястомна праводзім вялікую работу, накіраваную на паляпшэнне сістэмы фізічнага выхавання ў нашай краіне.

А. СЯМІКОП,
дэкан факультэта фізічнага выхавання, кандыдат педагагічных навук.

ВУЧОНЫЯ НА ПРАДПРЫЕМСТВЕ

У Справаздачным дакладзе Генеральнага сакратара ЦК КПСС Леаніда Ільіча Брэжнева ўказваецца на тое, каб яшчэ цясней зблізіць навуку, пошукі і даследаванні вучоных з вытворчасцю.

Адным з яркіх сведчанняў разумення гэтай складанай задачы з'явілася сустрэча выкладчыкаў, членаў партыйнай арганізацыі эканамічнага факультэта з рабочымі завода «Цэнтраліт». Вучоныя выступілі з тлумачэннем важнейшых палажэнняў Справаздачнага даклада ЦК КПСС, матэрыялаў і рашэнняў XXIV з'езда. Прысутныя сардэчна і цёпла сустрэлі дацэнтаў М. М. Маёрава, І. П. Трацэўскага, Л. А Цяцерыну, Д. Г. Процкую, Т. П. Трацэўскую, выкладчыкаў Д. М. Курына, Н. В. Волкаву.

Адбылася шчырая і дзелавая размова аб вялікіх здзяйсненнях савецкага народа, аб рэальных перспектывах, якія намечаны Камуністычнай партыяй на далейшае паляпшэнне дабрабыту працоўных, рост прамысловай і сельскагаспадарчай вытворчасці.

Рабочыя задалі шматлікія пытанні, на якія атрымалі вычарпальныя і грунтоўныя адказы.

Д. КУРЫН,
сакратар партарганізацыі эканамічнага факультэта.

НА ЧАЛЕ КАРЫСНЫХ СПРАЎ

Складанасць і шматграннасць задач камуністычнага будаўніцтва прад'яўляюць высокія патрабаванні да партыйных арганізацый. Аб узроўні дзейнасці партыйных арганізацый навуковых устаноў мяркуюць перш за ўсё па таму, наколькі пасля доўна праводзяцца ў жыццё ленінскія прынцыпы камуністычнага выхавання.

Камуністычнае выхаванне моладзі заўсёды было і застаецца галоўным у дзейнасці партыйных арганізацый. Ідучы насустрач XXIV з'езду КПСС, партыйная арганізацыя факультэта фізічнага выхавання актывізавала работу ў фарміраванні стойкіх, ідэйна загартаваных барацьбітоў за перамогу справы камунізма.

Партыйная арганізацыя факультэта аб'ядноўвае 50 камуністаў. На ўсіх кафедрах факультэта арганізаваны партыйныя групы, якія ўзначальваюць вопытныя камуністы Я. Т. Цярашкавец, Д. І. Волкаў, А. С. Савенка, В. М. Макарэвіч.

Шмат увагі ўдзяляе партыйная арганізацыя справе павышэння палітыка-выхаваўчай работы сярод студэнтаў і прафесарска-выкладчыцкага калектыву факультэта. У пачатку навучальнага года ў кожнай вучэбнай групе для правядзення палітыка-выхаваўчай работы замацаваны вопытныя выкладчыкі. Кіраўнікамі груп з'яўляюцца П. П. Траццякоў, І. А. Панфілаў, Н. С. Какауліна, Г. П. Закрэўская, Ф. Я. Сырадоеў.

Высокую актыўнасць праяўляюць у палітыка-выхаваўчай рабоце сярод студэнтаў вопытныя камуністы А. І. Масюкова, І. А. Ільіных, К. А. Камісарчык і іншыя. Іх добрасумленныя адносіны да работы і партыйная прынцыповасць з'яўляюцца прыкладам для маладых камуністаў. Большасць кафедр факультэта ўзначальваюць камуністы. Кафедра фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны (загадчык кафедры камуніст, прафесар Г. П. Мялехін) кіруе навукова-метадычнай работай факультэта. На чале кафедры лыжнага спорту стаіць камуніст кандыдат біялагічных навук І. П. Волкаў, а кафедру лёгкай атлетыкі — камуніст, заслужаны трэнер БССР М. П. Талстапятаў. Кафедру спартыўных гульняў узначальвае камуніст В. І. Селіванаў. Кіруе работай факультэта камуніст кандыдат педагагічных навук А. Ф. Сямікоп.

Шмат увагі ўдзяляе партыйная арганізацыя факультэта развіццю спартыўна-масавай работы і стварэнню спартыўнай базы. Зборныя каманды факультэта ў круглагадавой спартакіядзе вну БССР занялі прызавыя месцы. У справе падрыхтоўкі спартсменаў высокай кваліфікацыі многае зрабілі такія камуністы, як заслужаны трэнер БССР М. П. Талстапятаў, П. П. Траццякоў, І. П. Волкаў, Я. Т. Цярашкавец, С. М. Дзегцяроў, А. А. Фяськоў.

У правядзенні палітыка-выхаваўчай работы сярод студэнтаў факультэта партыйнае бюро абапіраецца на камсамольскую арганізацыю. Камсамольская арганізацыя факультэта на чале з камуністам В. Ф. Сехіным набыла самастойнасць у рабоце, прымае рашучыя меры па павышэнню паспяховасці і дысцыпліны на факультэце, нецярпіма адносіцца да парушальнікаў дысцыпліны.

Вялікая работа праводзіцца па развіццю мастацкай самадзейнасці. Мастацкай самадзейнасцю кіруе член партыйнага бюро Д. М. Жаркоў. 90 працэнтаў удзельнікаў танцавальнага калектыву універсітэта складаюць студэнты факультэта фізічнага выхавання. Прыкладам з'яўляюцца камуністы партарганізацыі і ў вучобе. Так, з дзевяці камуністаў-студэнтаў сем здалі зімовую экзаменацыйную сесію на выдатна (О. Папова, В. Нікіфараў, В. Прыходзька, В. Сехін, Н. Рухля, П. Канцавы).

У гэтым навучальным годзе студэнты факультэта фізічнага выхавання рыхтуюцца да двух адказных экзаменаў: да летняй экзаменацыйнай сесіі і Спартакіяды народаў СССР.

Партыйная арганізацыя паві... на многае зрабіць, каб студэн-ты факультэта добра здалі се-сію і падрыхтаваліся да буду-чых адказных спартыўных спа-борніцтваў.

Стан палітыка-выхаваўча... работы сярод студэнтаў не адзі... раз абмяркоўваўся на пасяджэ... нях партыйнага бюро, на ад... крытых партыйных сходах фа... культэта. Намячаюцца шлях... паляпшэння гэтай работы.

Многае зроблена партыйна... арганізацыяй у справе прав... дзення палітыка-выхаваўчай ра... боты як сярод студэнтаў, так ... ўсяго калектыву. Але наперадз... яшчэ многа спраў і складаны... задач. Усім камуністам факуль... тэта трэба яшчэ больш актыві... заваць работу па паляпшэнню палітыка-выхаваўчай работы, па павышэнню паспяховасці і спар... тыўнага майстэрства студэнтаў. Неабходна прыкласці ўсе нама... ганні, каб выпускнікі факуль... тэта былі высокакваліфікаваны... мі спецыялістамі, свядомымі барацьбітамі за светлыя ідэі ка... мунізма.

В. ПАДАСІНАЎ,
сакратар партбюро факультэта фізічнага выхавання.

ВЫКАРЫСТАЕМ МАГЧЫМАСЦІ

Кафедра лёгкай атлетыкі арганізавана ў канцы 1969 года і аб'ядноўвае два вучэбныя цыклы — лёгкую атлетыку з методыкай выкладання і веласіпедны спорт (спартыўнае ўдасканаленне). Наш калектыў укамплектаваны кваліфікаванымі кадрамі: майстрамі спорту, вопытнымі выкладчыкамі.

У сучасны момант мы маем адну з лепшых у рэспубліцы велабазу, дастатковую колькасць інвентару і запасных частак, спартыўную форму. Будуецца бегавая дарожка і сектары з гумава-бітумным пакрыццём.

Кафедра лёгкай атлетыкі вялікую ўвагу ўдзяляе ўдасканаленню вучэбнага працэсу. Устаноўлены дні метадычнай вучобы выкладчыкаў, лекцыі чытаюцца з улікам сучасных патрабаванняў.

Студэнты, якія спецыялізуюцца на нашай кафедры, многа працуюць над выкананнем курсавых работ. Такая практыка дае магчымасць рабіць першыя крокі ў навукова-даследчай рабоце.

Нашы супрацоўнікі і студэнты праводзяць вялікую работу па прапагандзе фізічнай культуры і спорту. Яны ўмацоўваюць свае шэфскія сувязі з сельскімі школамі. У мінулым годзе ў Астраглядаўскай сярэдняй школе Брагінскага раёна праведзена адкрытае пасяджэнне кафедры. Мы аказалі не толькі метадычную дапамогу фізкультурнікам школы, але і перадалі ім на 1300 рублёў спартыўнага інвентару.

На нашай кафедры спецыялізуюцца 112 студэнтаў па лёгкай атлетыцы і 22 — па веласпорту. Многія з іх маюць даволі высокую спартыўную кваліфікацыю. Яны выступаюць у спаборніцтвах рознага маштабу. Студэнт трэцяга курса Гаўрыленка неаднаразовы пераможца і прызёр еўрапейскіх чэмпіянатаў сярод моладзі ў бар'ерным бегу і эстафеце 4× 400 метраў. Яго таварыш па вучобе І. Барсукоў у пачатку сакавіка стаў чэмпіёнам краіны сярод юніёраў у трайным скачку. Многія студэнты дабіваліся перамог у чэмпіянатах вобласці, рэспублікі і таварыства «Буравеснік». 16 нашых выхаванцаў з'яўляюцца членамі зборных каманд Беларусі, а тры з іх — кандыдаты ў алімпійскую зборную Савецкага Саюза.

Паспяхова пачаўся ў лёгкаатлетаў 1971 год. Яны перамаглі ў зімовым чэмпіянаце сярод вну рэспублікі, занялі першае месца ў чэмпіянаце Белсавета «Буравеснік» сярод юнакоў.

М. ТАЛСТАПЯТАЎ,
загадчык кафедры.

Старшы выкладчык кафедры лёгкай атлетыкі В. С. Бандарэнка са сваімі вучнямі І. Барсуковым і Н. Марыненка.

ПРАЦЯГ ТРАДЫЦЫІ

Прайшло крыху больш года з таго часу, як было праведзена першае пасяджэнне вучонага савета факультэта і кафедры спартыўных гульняў у горадзе Светлагорску. У пастанове гаварылася аб тым, каб адобрыць ініцыятыву факультэта ў аказанні дапамогі гарадскім фізкультурным арганізацыям, вытворчым калектывам, школам горада і ДСШ у арганізацыі і правядзенні спартыўна-масавай работы, укараненню вытворчай гімнастыкі на прадпрыемствах, у распрацоўцы вучэбна-метадычных дапаможнікаў.

І вось 30 сакавіка адбылося другое пасяджэнне. Перад пасяджэннем савета былі прачытаны лекцыі на прадпрыемствах, у школах, тэхнічных вучылішчах. Так, кандыдат педагагічных навук Г. К. Барысаў і выкладчык кафедры спартыўных гульняў І. Панфілаў прачыталі лекцыі на заводзе штучнага валакна. Рабочыя і служачыя з вялікай увагай праслухалі даклады і на канкрэтных прыкладах паказалі, як на іх прадпрыемстве заняткі фізкультурай і спортам садзейнічаюць павышэнню прадукцыйнасці працы

Выкладчыкі кафедры спартыўных гульняў правялі адкрытыя заняткі па баскетболе, футболе, валейболе у сярэдніх школах № 3 і № 4, а таксама ў ДСШ № 1. Быў праведзен разбор іх і дадзены сучасныя навукова-метадычныя рэкамендацыі. На пасяджэнні вучонага савета былі абмеркаваны наступныя пытанні: прафілактыка ультрафіялетавай недастатковасці ў спартсменаў у асенне-зімовы перыяд (дакладчык доктар біялагічных навук, прафесар Г. П. Мялёхін), музычнае суправаджэнне і харэаграфічная падрыхтоўка на занятках па фізічнаму выхаванню ў школе (дакладчык старшы выкладчык Д. М. Жаркоў).

На пасяджэнне былі запрошаны выкладчыкі фізвыхавання школ, трэнеры ДСШ, інструктары фізічнай культуры і спорту, работнікі гарадскога і раённага камітэтаў фізкультуры і спорту. Пасля пасяджэння былі праведзены кансультацыі для выкладчыкаў школ па пытаннях выкладання фізічнай культуры.

У рабоце вучонага савета прыняў удзел інструктар Светлагорскага райкома партыі А. І. Царык. Ён адзначыў, што такія мерапрыемствы значна павышаюць кваліфікацыю настаўнікаў і трэнераў. А. І. Царык прапанаваў стварыць пастаянна дзеючыя семінары, якія дазволілі б усім настаўнікам павышаць свой метадычны узровень.

Работнікамі раённага камітэта па фізічнай культуры і спорту, райкомам партыі і райна была выказана ўдзячнасць за карысную і патрэбную работу.

А. СЯМІКОП,
В. СЕЛІВАНАЎ.

На п'едэстале гонару — Яўген Гаўрыленка.

ЗНАЙСЦІ СЯБЕ

Знайсці самога сябе ў жыцці — адказна і важна для кожнага маладога чалавека. У юнацтве заўсёды хвалюе пытанне: «Куды пайсці вучыцца, якую абраць прафесію, каб потым ніколі не шкадаваць аб выбары, як бы цяжка не было».

Такое пачуццё валодала і мною зусім яшчэ нядаўна. Любімымі прадметамі ў школе ў мяне былі гісторыя, літаратура, але неяк больш увагі аддавала ўрокам фізкультуры, спорту. Я займалася тэнісам, валейболам, лёгкай атлетыкай. У спорце я заўсёды бачыла крыніцу здароўя, бадзёрасці. І вось прайшло дзесяць школьных гадоў. Наперадзе столькі новага, цікавага. Але варта не памыліцца, зрабіць правільны выбар.

Мая мара — стаць добрым педагогам. І я цвёрда вырашыла: буду паступаць на факультэт фізічнага выхавання ў Гомельскі універсітэт, каб авалодаць дасканала неабходнымі ведамі, дабіцца спартыўнага майстэрства. Усё гэта трэба для таго, каб затым навучыць другіх. Нішто так не акрыляе, як усведамленне таго, што ты сваёй працай прыносіш карысць людзям.

Мая мара здзейснілася. Прайшло больш паўгода, як я займаюся на факультэце. Вучыцца ў нас цікава, весела. Акрамя спартыўных прадметаў мне падабаецца выкладанне гісторыі, псіхалогіі, хіміі.

Наперадзе гады вучобы, а потым... Стаць добрым педагогам — гэта азначае многае. Педагог, па-мойму, — гэта выдатны псіхолаг, чулы выхавацель, а галоўнае — добры спецыяліст сваёй справы. Вось калі я буду валодаць усімі гэтымі якасцямі, тады я змагу адчуць, што мая мэта дасягнута.

Л. СЕНАКОСАВА,
студэнтка першага курса.

КУРС НА МАЙСТЭРСТВА

Кафедра спартыўных гульняў — адна з буйнейшых на нашым факультэце. Яна праводзіць вялікую работу па падрыхтоўцы будучых настаўнікаў фізкультуры і спецыялістаў спорту.

Усе супрацоўнікі кафедры адчуваюць вялікую адказнасць, ускладзеную на іх дзяржавай. Яны імкнуцца развіваць майстэрства і тэхнічную падрыхтоўку сваіх выхаванцаў, кожны дзень работы зрабіць карысным і плённым.

Адным з асноўных раздзелаў дзейнасці нашай кафедры лічыцца арганізацыя вучэбнага працэсу, якая ўключае ў сябе чытанне лекцый, правядзенне практычных і семінарскіх заняткаў. Уся работа выкладчыкаў будуецца з улікам навейшых дасягненняў навукі. Маючы параўнальна невялікі лекцыйны курс, супрацоўнікі кафедры прымяняюць шэраг метадаў, якія садзейнічаюць больш якаснаму правядзенню лекцый. У нас прымяняюцца наглядныя дапаможнікі, вучэбныя кінафільмы, практычны паказ асобных спецыфічных раздзелаў праграмы.

Правядзенне навукова-метадычных семінараў па раздзелу тэарэтычнага курса, пастаянная апрацоўка навейшых дасягненняў тэорыі спартыўных гульняў, творчы цесны кантакт з вядучымі фізкультурнымі вышэйшымі навучальнымі ўстановамі краіны дазваляюць штодзённа павышаць якасць чытаемых лекцый.

Вялікае значэнне прыдаем мы ўзаемнаведванню заняткаў, іх абмеркаванню. Кожны семестр у нас праводзіцца некалькі адкрытых лекцый з глыбокім аналізам станоўчых бакоў і шляхамі выпраўлення недахопаў.

Праводзячы практычныя семінарскія заняткі са студэнтамі факультэта, выкладчыкі распрацоўваюць навейшыя метады выкладання дысцыплін. На нашай кафедры прымяняюцца элементы праграміраванага навучання і кантролю ведаў студэнтаў у авалоданні тэорыяй спартыўных гульняў. У групах удасканалення прымяняюцца сучасныя тэхнічныя сродкі для паспяховага засваення тэхнікі і тактыкі.

У бягучым навучальным годзе супрацоўнікі кафедры больш актыўна ўключыліся ў навукова-даследчую і метадычную работы. Перш за ўсё мы вызначылі асноўны напрамак гэтых работ. На кафедры распрацоўваюцца тэмы: «Гісторыя развіцця фізкультуры і спорту на Гомельшчыне», «Распрацоўка і выкарыстанне фізіялагічна абгрунтаваных метадаў у сістэме падрыхтоўкі спартсменаў», «Даследаванне ўздзеяння заняткаў на стан здароўя студэнтаў». Гэтыя пытанні работы з'яўляюцца важнымі і актуальнымі на даным этапе развіцця фізкультуры і спорту на Гомельшчыне. За апошні год супрацоўнік кафедры А. Ф. Сямікоп абараніў кандыдацкую дысертацыю, у мэтавую аспірантуру накіраван старшы выкладчык Б. М. Зайцаў. Супрацоўнікі кафедры апублікавалі шэсць метадычных прац. Плённа працуе студэнцкі навуковы гурток, актыўная работа праводзіцца па адкрыццю музея «Фізкультура і спорт на Гомельшчыне».

Матэрыялы нашага музея раскажуць аб тым, як спорт з захаплення адзінак вырас у Гомельскай вобласці ў масавы, стаў сродкам выхавання моладзі, фізічнай загартоўкі волі, умацавання здароўя працоўных. На стэндах будуць змешчаны фотаздымкі ветэранаў спартыўнага руху, першых арганізатараў фізкультурнай работы на Палессі. Многа ўвагі будзе ўдзелена гісторыі факультэта фізічнага выхавання нашага універсітэта, яго выпускнікам і выкладчыкам.

Няспынна павышаць сваю тэарэтычную падрыхтоўку і спартыўнае майстэрства — над гэтай задачай пастаянна працуюць студэнты, якія спецыялізуюцца на кафедры спартыўных гульняў.

В. СЕЛІВАНАЎ,
загадчык кафедры спартыўных гульняў.

Шлях ад навічка да майстра спорту міжнароднага класа прайшоў за дзевяць гадоў студэнт чацвёртага курса Міхаіл Гольцаў. Ён адзін з мацнейшых у краіне ў веславанні на каноэ.

Многа і напружана рыхтуецца М. Гольцаў да стартаў сёлетняга сезона. Міхаіл з'яўляецца членам зборнай каманды Савецкага Саюза. Яго мара — паспяхова выступіць у фінале Пятай спартакіяды народаў СССР і на чэмпіянаце свету.

НА ЗДЫМКУ: Міхаіл Гольцаў на чарговай трэніроўцы.

ГУРТОК ФІЗІЁЛАГАЎ

Фізіялогія чалавека і жывёл — адна з найбольш складаных і цікавых біялагічных навук. Многія вучні цікавяцца ёй больш глыбока, чым яна выкладаецца ў школе. Таму вышэйшыя навучальныя ўстановы імкнуцца адшукаць здольных юнакоў і дзяўчат і аказаць ім дапамогу. Гэту ж мэту ставіць перад сабой і гурток «Юны фізіёлаг», які сёлета арганізаваны пры кафедры фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны.

Са школьнікамі сёмых-дзевятых класаў рэгулярна праводзяцца лабараторныя і практычныя заняткі, на якіх будучыя фізіёлагі робяць свае першыя крокі ў навуку.

Кроў, кровазварот, дыханне, цэнтральная нервовая сістэма, іх функцыі ў захаванні гамеастаза ўнутранага асяроддзя ў нармальных умовах і пры выкананні фізічных практыкаванняў і многае іншае вывучаецца на гэтых занятках.

Знаёмства з біялогіяй дапаможа гурткоўцам у будучым выбраць прафесію.

Я. ЦІТОЎ,
асістэнт кафедры фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны.

ПЕРАД НОВЫМІ СТАРТАМІ

Кафедра лыжнага спорту забяспечвае вучэбны працэс па лыжным і канькабежным спорце, біятлоне, веславанні, плаванні, воднаму пола і турызму. На кафедры працуе 13 выкладчыкаў. Усе яны з'яўляюцца вопытнымі педагогамі, у мінулым вядомымі спартсменамі. У першую чаргу хочацца назваць алімпійскага чэмпіёна Л. Г. Гейштара, ганаровага майстра спорту У. К. Паўлючкова.

У бягучым навучальным годзе кафедра праводзіць вялікую работу па павышэнню ўзроўню выкладання. Праводзіліся адкрытыя лекцыі, практычныя заняткі з наступным абмеркаваннем іх на кафедры. Кожны выкладчык падрыхтаваў лекцыі па спартыўнай тэматыцы для насельніцтва горада і вобласці. Было апублікавана 2 навукова-папулярных артыкулы ў газетах «Гомельская праўда» і «Известия». Акрамя таго, у 1970 годзе апублікавана шэсць работ у розных часопісах і зборніках.

Зараз студэнты, якія спецыялізуюцца на кафедры, паспяхова выконваюць навуковыя студэнцкія работы, прымяняючы ў эксперыментах розныя метады даследавання і сучасную апаратуру. Добрыя работы выканалі студэнты В. Хомчанка, А. Шынкевіч, В. Рудак і іншыя.

Кафедра значна вырасла не толькі ў арганізацыйных адносінах, але і матэрыяльна. Здадзена ў эксплуатацыю новая лыжная база на 500 пар лыж з добрымі дапаможнымі памяшканнямі. Набыта вялікая колькасць спартыўнага інвентару, ствараецца навукова-даследчая лабараторыя. У перспектыве плануецца будаўніцтва зімовага плавальнага басейна і веслярнай станцыі.

Значна ўмацаваліся зборныя каманды па лыжным спорце, плаванні, веславанні і біятлоне, якія ўжо зараз прадстаўляюць сур'ёзную канкурэнцыю спартыўным калектывам вну рэспублікі. У гэтым годзе нашы лыжнікі ўпэўнена выйгралі першае месца сярод вну БССР. Дарэчы, гэта ўпершыню. У гэтым непасрэдная заслуга старшых выкладчыкаў П. П. Трацькова, В. Е. Кільчэўскага. Біятланісты занялі другое месца. Асабліва паспяхова ў спаборніцтвах выступілі М. Асідчанка, які ўпершыню выканаў нарматыў майстра спорту СССР у гонцы на 50 кіламетраў, В. Максіменка — чэмпіёнка чацвёртай прафсаюзнай спартакіяды БССР і Белсавета СДСТ «Буравеснік».

Тое ж самае можна сказаць і аб студэнтах М. Дудкову, В. Касабукіну, С. Харытонаву, Н. Доўжык і іншых.

Наперадзе яшчэ многа стартаў. Веслярам і плыўцам у летні перыяд прадстаіць выступіць у многіх адказных спаборніцтвах. Так, В. Жылькевіч, А. Гусеў, Л. Гарбачова з'яўляюцца не толькі мацнейшымі ў вобласці, але і ў рэспубліцы. А. М. Гольцаў у складзе зборнай краіны рыхтуецца да чэмпіянату свету.

Сказалі сваё слова і турысты кафедры. Дастаўлена эстафета аб працоўных справах Гомельшчыны ў Мінск у гонар XXVII з'езда КПБ. Арганізаваны паход па месцах баявой славы Палесся. Каля ста студэнтаў на працягу тыдня мелі магчымасць сустракацца з ветэранамі вайны, партызанамі, калгаснікамі і вучнямі школ.

Студэнты, якія спецыялізуюцца на нашай кафедры, упарта трэніруюцца, павышаюць сваё майстэрства, каб паспяхова выступіць у рэспубліканскай спартакіядзе. Лепшыя ж з іх будуць абараняць спартыўны гонар Беларусі ў фінале Пятай летняй спартакіяды народаў Савецкага Саюза.

Многа добрых спраў на ліку кафедры. Наперадзе прадстаіць яшчэ больш.

І. ВОЛКАЎ,
загадчык кафедры лыжнага спорту, кандыдат біялагічных навук.

Наш Рыгор Васільевіч

Гэтага чалавека добра ведаюць на кафедры лыжнага спорту. Вось ужо больш 13 год Рыгор Васільевіч Дзмітрыеў працуе загадчыкам лыжнай базы. Сказаць, што работа Рыгора Васільевіча адказная, значыць нічога не сказаць. Дзмітрыеў дбайны гаспадар, чулы, адзычлівы чалавек.

Многія людзі звяртаюцца да яго. І кожнаму Рыгор Васільевіч дапаможа карыснай парадай, падзеліцца сваім багатым вопытам. Р. В. Дзмітрыеў не лічыцца з асабістым часам, многа сіл аддае абсталяванню сваёй гаспадаркі.

Сёлета Рыгор Васільевіч стаў гаспадаром добрай новай лыжнай базы на 500 пар лыж. Ён прыкладае свае веды і намаганні, каб садзейнічаць паспяховаму правядзенню вучэбнага працэсу.

Ад імя студэнтаў нашага факультэта хачу выказаць шчырую падзяку гэтаму добраму, чуламу і карпатліваму чалавеку, нашаму дарадчыку і сябру.

Н. ЛУПАРАЎ,
студэнт 4 курса.

Фота аўтара.

ДЗЕЙСНАЯ ДАПАМОГА

У Кармянскім раёне на працягу трох дзён праходзілі пасяджэнні кафедры лёгкай атлетыкі ГДУ. За кароткі тэрмін выкладчыкі універсітэта выканалі вялікі аб'ём карыснай работы. Яны наведалі заняткі ў ДСШ, школах Кармяншчыны, аказалі дапамогу ў методыцы трэніроўкі і правядзенні ўрокаў, афармленні дакументацыі.

На адкрытым уроку, дадзеным перад выкладчыкамі фізічнага выхавання раёна, быў праведзен разбор станоўчых яго бакоў і недахопаў. Выкладчыкі універсітэта А. Грышачкін, С. Прыходзька, Ю. Працко і А. Савенка зрабілі дэталёвы аналіз урока.

Змястоўныя даклады на розныя тэмы фізічнага выхавання школьнікаў прачыталі загадчык кафедры М. Талстапятаў і выкладчыкі універсітэта А. Грышачкін, Ю. Працко і С. Прыходзька.

Цікавай была сустрэча з выхаванцамі дзіцячай спартыўнай школы і школы-інтэрната. Майстры спорту М. Талстапятаў і А. Савенка расказалі аб сваім спартыўным шляху, аб развіцці фізічнай культуры ў нашай краіне, аб значэнні для гарманічнага развіцця чалавека. Школьнікі задавалі ветэранам спорту многа пытанняў.

Кармянскі раённы камітэт фізкультуры і спорту, раёна шчыра ўдзячны супрацоўнікам кафедры лёгкай атлетыкі універсітэта за карысную дапамогу.

А. КРАЎЦОЎ,
старшыня раённага камітэта па фізкультуры і спорце.

На здымку: Сустрэча выкладчыкаў кафедры з выхаванцамі школы-інтэрната.

НА ФАКУЛЬТЭЦЕ фізічнага выхавання наша кафедра самая маладая. За прайшоўшыя паўтара гады кафедра ўмацавалася арганізацыйна, папоўнілася новымі высокакваліфікаванымі кадрамі, пашырылася яе вучэбна-лабараторная база і палепшылася аснашчанасць навейшым абсталяваннем і апаратурай. Арганізаваны кабінеты лячэбнай фізкультуры і ўрачэбнага кантролю.

Вучэбна-метадычная і выхаваўчая работа ажыццяўляецца ўсім калектывам кафедры, які налічвае 12 чалавек. З дзевяці выкладчыкаў кафедры пяць маюць вучоныя ступені і званні, многія маюць дастатковы вопыт работы ў вну.

На кафедры вядзецца выкладанне многіх медыка-біялагічных дысцыплін, неабходных для фарміравання будучых спецыялістаў у галіне фізічнага

У ПРАЦЭСЕ СТАНАЎЛЕННЯ

выхавання і спорту. Акрамя таго, кафедрай забяспечваецца спецыяльная падрыхтоўка ў жаночых групах факультэта інструктараў лячэбнай фізкультуры і выкладаецца курс фізіялогіі працы на эканамічным факультэце.

У бягучым навучальным годзе кафедрай праведзена значная работа па карэннай перабудове вучэбнага працэсу і паляпшэнню якасці выкладання. Пры гэтым вялікая ўвага надаецца ўдасканаленню методыкі выкладання, актывізацыі самастойнай работы студэнтаў і ўзмацненню кантролю за іх ведамі.

Кафедрай перапрацаваны тэматычныя планы лабараторна-практычных заняткаў па ўсіх дысцыплінах. Увага студэнтаў канцэнтруецца на вывучэнні асноўных тэарэтычных пытанняў праграмы і авалоданні навыкамі з тэхнічнымі прыёмамі даследавання, без якіх нельга абысціся ў іх будучай практычнай дзейнасці. Будучыя выкладчыкі фізічнага выхавання і трэнеры займаюцца не толькі ў кабінетах і лабараторыях. Значная частка вучэбнага часу адводзіцца для работы ў лячэбных установах горада. Тут на практыцы яны замацоўваюць тэарэтычныя веды па лячэбнай фізкультуры і ўрачэбнаму кантролю.

Каб зрабіць працэс навучання наглядным і даходлівым, кафедра выкарыстоўвае розныя метады і сродкі. На лекцыях практыкуецца дэманстрацыя вучэбных кінафільмаў, на лабараторна-практычных занятках выкарыстоўваецца сучасная электронная апаратура.

Як вядома, навучанне і выхаванне ў вну з'яўляецца двума бакамі аднаго працэсу і адрываць адзін ад другога нельга. Таму нашы выкладчыкі ўдзяляюць студэнтам нямала часу не толькі на занятках, але і ў пазавучэбны час. Асістэнты Н. С. Какауліна, Е. Т. Цітоў і А. С. Цімафееў — куратары студэнцкіх груп. Яны частыя госці ў студэнцкіх інтэрнатах.

Нашы выкладчыкі не толькі вучаць, яны вучацца і самі: адны рыхтуюцца да экзаменаў кандыдацкага мінімуму, іншыя — працуюць над дысертацыямі.

Інакш нельга, таму што падрыхтоўка высокакваліфікаваных спецыялістаў па фізічнай культуры і спорту цесна звязана з навуковымі даследаваннямі па распрацоўцы актуальных праблем фізіялогіі чалавека і спосабаў удасканалення функцый арганізма ў працэсе трэніроўкі.

Кафедрай фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны на 1971—1975 гады запланавана комплексная праблема па вывучэнню ўзаемадзеяння паміж энергетычным абменам і гемадынамікай у спартсменаў рознага ўзросту пры розных відах мышачнай дзейнасці.

У бягучым навучальным годзе супрацоўнікамі кафедры праведзена вялікая работа па забеспячэнню навуковых даследаванняў апаратурай, авалоданню і апрацоўцы комплексных метадаў даследаванняў і накапленню эксперыментальнага матэрыялу.

Атрыманыя матэрыялы рыхтуюцца да друку і будуць дакладзены на рэспубліканскай канферэнцыі вну па фізічнай культуры і спорту, якая адбудзецца ў Гомелі восенню гэтага года.

Вялікае значэнне кафедра надае разгортванню навукова-даследчай работы студэнтаў. У навуковым студэнцкім гуртку зараз займаюцца 17 студэнтаў, якія выканалі дзевяць эксперыментальных работ. На аглядзе-конкурсе навуковых студэнцкіх работ, прысвечаным XXIV з'езду КПСС, тры работы занялі першае месца на факультэце і дзве работы — другое. Па навуковай студэнцкай рабоце кафедра заняла першае месца сярод іншых кафедр факультэта.

Работа студэнтаў другога курса В. Н. Навуменкі і М. Н. Сайкова на тэму «Характарыстыка тыпаў самарэгуляцыі кровазвароту ў спартсменаў» заняла першае месца на аглядзе-конкурсе навуковых студэнцкіх работ універсітэта.

Было б няправільным лічыць, што на кафедры ўсё робіцца лёгка і проста. Ёсць у нас і цяжкасці, і недахопы, якія абумоўлены тым, што працэс станаўлення кафедры яшчэ не закончаны. Яшчэ нямала трэба зрабіць, каб узровень вучэбна-выхаваўчай і навукова-даследчай работ кафедры адпавядаў тым высокім патрабаванням, якія прад'яўляюць да вышэйшай школы Дырэктывы XXIV з'езда КПСС.

Г. МЯЛЕХІН,
прафесар, загадчык кафедры,
В. КУЗНЯЦОЎ,
дацэнт кафедры.

ТЫ ПАТРЭБНЫ ЛЮДЗЯМ

Апошні школьны званок… Развітанне з сябрамі… І цякае пытанне — кім быць, я… абраць далейшы свой шлях… Гэта мінулым летам рашаў і…

Выбраць сваю будучую прафесію мне дапамог спорт. … займаўся ручным мячом у школе, пад кіраўніцтвам вопытнага настаўніка трэніраваўся … ДЮСШ. У восьмым класе аба… раняў гонар юнацкай каманды рэспублікі. Усё гэта зрабіла ўплыў і на выбар прафесіі.

І вось здадзены ўступныя экзамены, прайшло залічэнне… Пачаліся студэнцкія будні: лекцыі, заняткі, калоквіумы, залікі. Мне асабіста падабаецца анатомія чалавека, псіхалогія.

Першы універсітэцкі бар'ер — зімовая сесія. Яна здадзена паспяхова.

Я пераканаўся, што выбраў шлях у жыцці. Прыемна ўсведамляць, што ты на сваім месцы, што ты і твая прафесія патрэбны людзям.

В. ЯФІМЧЫК,
студэнт першага курса.

НА СЯБРОЎСКАЙ ЛЫЖНІ

Закончыўся цікавы і напружаны зімовы сезон. Удала склаўся ён для лыжнікаў універсітэта. Пасля паспяховых выступленняў на рэспубліканскіх спаборніцтвах з нашымі спартсменамі пачалі лічыцца. Апошні свой старт яны правялі на эстонскай лыжні.

Студэнты Тартускага універсітэта запрасілі ў госці на матчавую сустрэчу сваіх беларускіх калег. Хочацца адзначыць вялікую цеплыню і сяброўскія адносіны да нас. Гэта была незабыўная сустрэча. Праўда, поспех спадарожнічаў гаспадарам. Але гэтаму ёсць тлумачэнне. Апошнія два тыдні з-за адсутнасці снегу гомельскія спартсмены не трэніраваліся, і гэта адбілася на выніках.

Разам з эстонцамі і нашай камандай у спаборніцтвах удзельнічалі каманды Маскоўскага універсітэта і Маскоўскага авіяцыйнага інстытута. У будучым годзе лыжнікі Тарту прыедуць у Гомель з візітам у адказ.

П. ТРАЦЦЯКОЎ,
трэнер каманды.

ПРЫЗ ВЯРТАЕЦЦА Ў ГДУ

Красавіцкае сонейка нясмела кідае свае промні на шэрую стужку шасэ. Лёгкі ветрык, як верны спадарожнік, песціць твары спартсменаў, калыхае рознакаляровыя сцягі.

У мінулыя суботу і нядзелю гаспадарамі шасэ ў раёне хімічнага завода былі веласіпедысты абласнога цэнтра. У першых спаборніцтвах сезона больш 100 гоншчыкаў асպрэчвалі асабістыя і каманднЫ прызы нашай газеты. Старты на прыз «Гомельскага універсітэта» нарадзіліся ў мінулым годзе ў першую гадавіну адкрыцця універсітэта. І вось цяпер яны сталі традыцыйнымі, і з'яўляюцца праверкай гатоўнасці веласіпедыстаў да летняга сезона. У першы дзень праводзіліся індывідуальныя гонкі з раздзельнага старту. Дзяўчаты аспрэчвалі перамогу на дыстанцыі ў 5 кіламетраў. Хутчэй за ўсіх фінішу дасягнула навучэнка прафтэхвучылішча № 79 Жана Печнікава.

На старце пераможца жаночай гонкі Ніна Гіндзіна.

У юнакоў дыстанцыя была ўдвая даўжэй. На ёй перамогу атрымаў студэнт першага курса факультэта фізічнага выхавання Панкрат Давыдаў. Больш за 20 секунд прайгралі яму дынамаўцы — першаразраднік электразваршчык завода жалезабетонных вырабаў Мікалай Капялюш і кандыдат у майстры спорту, вучань 10 класа СШ № 31 Мікалай Кастырка.

Ніна Гіндзіна і Ганна Слесарчук з каманды ГДУ занялі першыя два месцы ў спаборніцтвах жанчын на дзесяцікіламятровай трасе, а трэцяй фінішыравала работніца завода сантэхабсталявання, кандыдат у майстры спорту Петранэла Нaскаўдайтэ.

З поўнай перавагай студэнтаў універсітэта прайшла мужчынская індывідуальная гонка на 15 кіламетраў. Пераможцам стаў майстар спорту Міхаіл Буланчыкаў, які паказаў вынік 23 мінуты 12 секунд. На другім і трэцім месцы яго таварышы — першаразраднік Васіль Харытошкін і майстар спорту Пётр Хрытонаў.

У нядзелю спартсмены ўдзельнічалі ў групавых гонках. Дынамаўцы імкнуліся рэабілітаваць сябе за пройгрыш асабістых спаборніцтваў. Сярод дзяўчат і мужчын яны занялі першыя месцы, але гэтага было недастаткова, каб утрымаць у сваёй камандзе прыз.

У агульным заліку перамаглі гоншчыкі універсітэта, якія былі мацнейшымі на чатырох дыстанцыях з васьмі. Яны і заваявалі прыз шматтыражкі. Мінулагоднія ўладальнікі кубка газеты «Гомельскі універсітэт» — дынамаўцы занялі другое месца.

На здымках: справа — парад удзельнікаў, унізе — майстар спорту Міхаіл Буланчыкаў.

Фотаздымкі для гэтага нумару газеты зрабіў А. Рудчанка.

За рэдактара М. ВОІНАЎ.

АЗ 37619 «Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Адрас рэдакцыі: Гомель, вул. Савецкая, 108, Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржаўнага Камітэта Савета Міністраў БССР па друку. Гомель, Савецкая, 1. Зак. 2187